

NEWSLETTER

FONDACIJA
HASTOR

APRIL 2020.

FONDACIJA HASTOR

14 GODINA ZAJEDNIŠTVA: SINERGIJA SLIČNOSTI I INSPIRIRAJUĆIH RAZLIČITOSTI STIPENDISTA KAO TEMELJ PROGRESA FONDACIJE HASTOR

Sinergija sličnosti, ali i inspirirajućih različitosti male grupe ljudi ujedinjene zajedničkom idejom još prije 14 godina otvorila je vrata umogome prosperitetnijoj budućnosti najznačajnijeg društvenog sloja, prevashodno mladih ljudi, kao bazičnih nosilaca sveopćeg socijalnog progresa u BiH.

Vođena tezom da konzistentno i nesobično zalaganje za obrazovanje mladih, kao najznačajniji proces u životu svake mlade individue, predstavlja najmoćnije sredstvo u cilju podsticanja neophodnih pozitivnih promjena u društvu, Fondacija Hastor već 14 godina kontinuirano afirmira svoju dugoročnu misiju.

Dugoročna misija Fondacija Hastor ogleda se prvenstveno u težnji ka izgradnjji stabilnijeg i perspektivnijeg bh. društva, društva temeljenog na ispravnim vrijednostima, a u čijem se središtu nalazi sam proces obrazovanja. Prepoznavši potrebu za orientiranjem ideja, znanja, talenta i uspjeha mladog ambicioznog čovjeka u pravom smjeru, smjeru društvene odgovornosti i samoostvarenja, Fondacija Hastor je shodno eksponencijalnom porastu broja stipendista evoluirala u vodeću fondaciju ovakve vrste u cijelom regionu.

U nastojanju da malim, ali efektivnim koracima postavi čvrste temelje napretka mladih generacija, a time posljedično i bh. društva u cjelini, podršku Fondacijske Hastor danas ima 2059 stipendista iz svih dijelova BiH. Govoreći u tom kontekstu, posebno smo ponosni na činjenicu da su naši kako sadašnji, tako i bivši stipendisti, koje smo pratili od školske klupe pa sve do katedre, postali svojevrsni ambasadori i neposredna refleksija filantropije i svih plemenitih težnji i vrijednosti koje unutar Fondacije promoviramo, živimo i nastojimo prenijeti svima onima koji su na bilo koji način dijelom našeg djelovanja i onima koji su u svojstvu prijatelja i donatora posvećeno involvirani u ispunjenje naše dugoročne misije. Najrelevantniji i najkreditibilniji pokazatelj našeg progresa zasigurno predstavljaju brojni uspješno realizirani projekti, pozitivne životne priče, ali i svakodnevna značajna postignuća naših stipendista koja se referiraju na sve domene društvenog djelovanja. Četrnaest godina djelovanja Fondacije Hastor obilježeno je značajnim promjenama kada je riječ kako o samom broju stipendista, tako i o principima njenog rada, ali njen krucijalni cilj ipak je ostao konstanta i ono što je ubitnome diferencira od sličnih organizacija – izgraditi obrazovane i plemenite individue kao okosnicu društvenog progresa.

LITERARNI KONKURS POVODOM ČETRNAESTE GODIŠNICE POSTOJANJA

FONDACIJE HASTOR

KAKO JE FONDACIJA HASTOR UTJECALA NA IZGRADNJU MOJE LIČNOSTI?

U porodicu Fondacije Hastor došla sam kao učenica završnog, devetog razreda osnovne škole. U vrijeme kada sam trebala formirati svoju ličnost, pojavila se cijenjena Gospođa Fondacija. Gost iznenađenja dolazi svakome od nas, pa je došao i meni jednoga dana. Gost je bio izrazito prijatan. Sijede kose i brade, osrednje visine, s naočalama postavljenim na vrh nosa, putem kojih je gledao domaćina u čiju se kuću znatiželjno zaputio. Prijatnog glasa, pri svakoj rečenici me je milovao riječima koje su bezgranično dirale moje srce. Osjećala sam spokoj. Gost je zajedno sa svojom pojavom doveo i veoma vrijedan razgovor, koji sam posmatrala kao živu energiju koja me je ispunjavala na način kakav se zasebno treba doživjeti. Izrazio je želju da govorim o sebi i počela sam.

Djevojčica koja na prvi pogled odaje dojam mirnog djeteta, a zapravo djevojčica puna energije i entuzijazma. Za sebe mogu reći da sam odmjerena, kvalitetna persona, marljiva i odgovorna, a sve to uz dozu skromnosti. Svoje obaveze shvatam ozbiljno i trudim se koliko god mogu da ih ispunim na vrijeme. A, odgovornost i ispunjenje date riječi čine pola vrijednosnih karakteristika jednog bića. Sitnice mi, doista, mnogo znače. Lijepa riječ gvozdena vrata otvara. Pohvala, kao i neki mistični znak pažnje, davao bi mi snagu i volju da budem još bolji čovjek. Gost je to prepoznao u meni i zbog toga mi na svaku pogrešku odgovorio lijepom riječju, a grdio me nije. Značilo mi je to, veoma. Naučio me je da u ljudima gledam ono najljepše i najvrednije i da baš takvo nešto bude i dijelom mene i, naravno, da to darujem drugima. Ako ne mogu otkloniti loše stvari, onda neću ni govoriti o njima, već će ih rado pokušati prevesti na nivo dobročinstva i tihog pozitivizma.

Umjesecu aprilu Fondacija Hastor je obilježila četrnaestu godišnjicu posvećenog i progresivnog djelovanja u pravcu poticanja pozitivnih promjena u bh. društvu, i to prvenstveno u jednom od njegovih najznačajnijih segmenata – obrazovanju mladih ljudi. Shodno novonastalnim okolnostima, rođendan fondacije nismo mogli proslaviti na uobičajen način sastankom sa stipendistima iz svih dijelova BiH, te smo stoga ipak odlučili ujediniti naše stipendiste organiziravši literarni i likovni konkurs. Ideja pomenutog konkursa bila je da svi stipendisti (osnovci, srednjoškolci i studenti), posredstvom kreativnog likovnog i literarnog izričaja, prepoznaju i na njima svojstven način ilustriraju vlastiti doživljaj dugoročne misije i temeljnih vrijednosti koje Fondacija Hastor već četrnaest godina konzistentno njeguje, promovira, ali i živi.

Teme za literarne radove, u formi pjesme, priče ili eseja, bile su sljedeće:

- Fondacijo, sretan ti rođendan!
- Kako je Fondacija Hastor utjecala na izgradnju moje ličnosti?
- 14 godina, hiljade pozitivnih priča, jedna poveznica-Fondacija Hastor
- „Nikada ne sumnjaj da mala grupa ljudi može promijeniti svijet, uistinu, to je jedino što ga je ikada i mijenjalo“ / Kako je Fondacija Hastor prije 14 godina počela mijenjati naš svijet?

Vremenom mi je gost prestao dolaziti u posjete. No, to nije poremetilo naš odnos. Dogodio se preokret koji je značio moju posjetu njemu, svakoga mjeseca. Za takvo nešto postao je čvrst i stabilan razlog. Željela sam i dalje slušati poučne priče i rado saznavati šta su ostali domaćini zajedničkim snagama kanili učiniti. Svake godine se broj domaćina povećavao. Postali smo jedna velika porodica. Gost me je naučio da krvno srodstvo ne mora nužno značiti i porodicu. Dobila sam ogromnu porodicu s kojom nisam bila u krvnom srodstvu, a koja me je bezuvjetno podržavala i podupirala u svakom novom pravljenju koraka ka naprijed. Svakim korakom davali su mi novu odgovornost kojom su me učili da objeručke prihvatom šanse koje mi se nude i da nije sramotno kazati da nešto ne znam i da u nešto nisam sigurna. Oko mene su uvijek pozitivni ljudi s iskustvom, ljudi koji su spremni svoje znanje podijeliti. Povrh svega, postoji nešto čime me je posebno gost počastio. Bio je to iskreni zagrljaj djece koja su me dočekivala svakog mjeseca na mjesечnim sastancima. Njihov iskreni osmijeh bi mi uvijek ispunjavao dušu i iznova me uvjeravao da činim ispravnu stvar.

Sve to posmatram kao pokretač koji mi daje elana da nastavim usavršavati samu sebe kako bih što bolje ispunila svoju odgovornost koju mi je gost odredio, ali i pružila znanje i toplinu koju sam od njega dobila na dar. Želim iskazati veliku zahvalnost iz razloga što ste me učinili boljim čovjekom i ukazali mi na prave vrijednosti života koje još uvijek postoje, pa makar bile skrivene pod kamenom temeljcem.

AJLA HRVAT

**NIKADA NE SUMNJAJ DA MALA GRUPA LJUDI MOŽE PROMIJENITI SVIJET,
UISTINU, TO JE JEDINO ŠTO GA JE IKADA I MIJENJALO/
KAKO JE FONDACIJA HASTOR PRIJE 14 GODINA POČELA**

Prije 14 godina se desilo jedno malo čudo. To čudo nije baš toliko važno za okvire politike, nije ni toliko skandalozno za historiju kao pobjede nekih vodećih sila u svjetskim bitkama, ali je ostalo urezano kao svijetla tačka u historiji moje države. Malo čudo je donjelo ljudima vjeru u bolju budućnost i snagu da se izbore u bitki što se život zove. Čudo je osnovano 17. aprila 2006. godine i nazvano Fondacija Hastor. Dvije riječi, a tako mnogo sinonima, opisa, emocija i sjećanja.

Fondaciju Hastor danas čine samo najbolji i naj vrijedniji studenti i đaci, ali i najbolji ljudi. Volonterski sastanci i studentska okupljanja su zasigurno razlog zbog kojeg studente i đake krase ti epiteti. Misija Fondacije se može nazvati misijom koja razdvaja dobro od zla. Fondacija ističe da je veoma važno postati obrazovana jedinka društva, ali je jednakovo važno izrasti u poštenu, čestitu i plemenitu osobu i svojim ponašanjem biti pozitivan primjer okolini.

U Fondaciji smo naučili da je mišljenje svih nas jednako važno i da se angažman svakog pojedinca mora vrednovati.

AVDIBEGOVIĆ AMELA

Danas, više od 2000 ljudi zajedno korača putem popločanim pozitivnošću u traganju za srećom i napretkom cjelokupne društvene zajednice. Zahvaljujući Fondaciji Hastor su pokrenuti mnogi projekti u koje su uključene hiljade ručica, srca i duša koje streme boljem životu. Mnoge porodice su prvi put osjetile sreću i mnoga dječja srca su se prvi put nasmijala zaslugom ove organizacije.

Fondacija Hastor je dokaz da možemo postići ono što želimo samo pomažući drugima da postignu što žele jer će sve proći osim dobra koje učinimo.

**FONDACIJO, SRETAN TI
ROĐENDAN**

Od kapljice može i rijeka da poteče, i smisao da besmislenosti, od koraka gdje tiho korača, veliki pohod ka pobjedi pohiti.

Četrnaest ljeta jedna generacija sije dobro zemljom čednom, pa glas dobrote odjekuje tako glasno, hrabro, smjelo.

Ne pišite mnogo o meni, jer od riječi na hartiji i nemam baš mnogo.

Ja sam djelo, prosto djelo da bi svima dobro donijelo.

I ne da imam jednog heroja, nego hiljade njih.

I obećat ću vam da dolaze isti i bolji od dosadašnjih.

Ali ipak, kapljica rijeku stvorи, mala grupa mijenja svijet, naša djela neće šutjet, ama baš nijedan vijek.

I neka nama dobrih ljudi, neka nama dobrih djela.

Ma neka meni moje Fondacije, Sa hiljadama skromnih, dobrih čudi.

Sretan rođendan najvećem heroju, bez ogrtača i supermoći. Uz kojeg će ljepši dani uvijek doći. S nama, što bodrimo tebe, Fondacijo moja, I tvoga dobra bezbroja! Sretan ti rođendan!

IRFAN BRAKIĆ

UMJETNOST U DOBA PANDEMIJE COVID-19:

STIPENDISTA FONDACIJE HASTOR KEMIL BEKTEŠI UČESNIK TALIJANSKE ONLINE IZLOŽBE „INSIEME“/“ZAJEDNO“

Pandemija virusa COVID-19 svoj danak je uzeila i u umjetničkom svijetu, pa su zbog restriktivnih mjera zabrana kretanja i socijalnog distanciranja otkazana sva otvorena izložbi, a sve galerijske i muzejske postavke su zatvorene za javnost. Tako se i umjetnost, kao i većina ljudskih djelatnosti danas, premjestila iz realnog u virtualni svijet. Online izložbe postale su općeprihvaćena alternativa, koja je do sada poprimila različite oblike – od virtualnih simulacija galerijskog prostora, videomaterijala koji bilježe umjetničke postavke, do animiranih reprodukcija umjetničkih radova. Jedan od vidova online izložbi je i postavljanje reprodukcija radova na privremene web-stranice, a upravo takav oblik poprimila je online izložba koju je organizovao mladi talijanski režiser i umjetnik Gianmarco Donaggio.

Na poziv gospodina Donaggia, na spomenutoj izložbi učestvovao je i umjetnički dvojac iz Sarajeva, SIN-ovi, predstavljajući rad "Contemporary (Re) Production". Iako se originalno radi o videoradu, zbog specifičnosti online postavke, rad je modifikovan u format gif-a.

KEMIL BEKTEŠI rođen je u Beogradu, gdje započinje svoje osnovno obrazovanje, a završava ga u Sarajevu. U Sarajevu je pohađao Srednju školu primijenjenih umjetnosti na Odsjeku za slikarstvo u klasi prof. Nevenke Ilić Georgijević. Nakon završene umjetničke škole, upisuje slikarstvo u klasi prof.mr. Amera Bakšića na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu. Jedan semestar studija provodi u Portugalu, gdje je slikarstvo učio u klasi prof. Domingosa Loureiro na akademiji u Portu. Pored slikarstva bavi se skulpturom i grafikom, a posebnu pažnju pridaje konceptualnoj umjetnosti i umjetnosti performansa. Do sada je izlagao na nekoliko grupnih izložbi u Sarajevu, Beogradu i Trebinju, Banjoj Luci, te jednoj samostalnoj, kao član dua SIN-ovi. Trenutno živi u Sarajevu.

"Novonastala situacija prouzrokovana pandemijom COVID-19 podsjetila nas je da je solidarnost ljudska osobina, koju ne smijemo zaboraviti, te ukazala nam koliko zapravo ovisimo o međuljudskim odnosima i kontaktima. Rad "Contemporary (Re) Production" podsjeća posmatrača da se život, ali i umjetnost, baziraju na suodnosima, kolaboracijama i tiho govoreći 'Jedno nije dovoljno.'"

Upravo zbog toga, SIN-ovi predstavljaju ovaj rad na izložbi koja nosi nazivi "Insieme", u prijevodu sa talijanskog "Zajedno".

Una Karabeg

AMIN SEJFIĆ:

STUDENTSKA RAZMJENA U DOBA PANDEMIJE

Sredinom januara, kada sam sletio na londonski Luton aerodrom, direktnim letom iz Sarajeva, ni na kraj pameti mi nisu mogle pasti okolnosti u kojima će se cijeli svijet i svi mi, ma gdje se nalazili, naći za svega dva tri mjeseca. Nisam krio entuzijazam i uzbuđenje zbog činjenice da posljednji semestar svog master studija provodim na Univerzitet u Glasgowu, jednom od najboljih javnih univerziteta u Velikoj Britaniji. Posebno je, ipak, bilo to što na to mjesto dolazim po drugi put. Pripej dvije godine, u okviru dodiplomskog studija, proveo sam zimski semestar na razmjeni u ovom gradu na sjeverozapadu ostrva, a na zapadu Škotske. U Glasgow, grad predivnih zelenih površina, najljubaznijih ljudi i posebnog škotskog akcenta engleskog jezika, koji je na prvu gotovo nemoguće razumjeti, vratila me želja da ponovno budem dio ovog posebnog obrazovnog procesa i cijelo iskustvo koje odlazak i život u drugom gradu nose sa sobom.

Putovanje kroz cijelu Englesku, gotovo 700 kilometara sjeverno je bilo fascinantno. Prvo, posjeta prijateljima u Sheffieldu u centralnoj Engleskoj, nekoliko prvih dana u kojima se navikavam na sve novo, a već poznato oko sebe. Britanija je ipak u potpunosti drugačija od ostatka Evrope. Ovom prilikom smo posjetili i York, čuveni srednjovjekovni grad na sjeveru Engleske koji je čitav opasan starim gradskim zidinama s utvrdama, a u centralnom dijelu nalazi se očaravajuća Minster katedrala iz 14. vijeka koja svojim stilom podsjeća na pariski Notre-Dame.

Nedugo zatim – dolazak u Glasgow i šetnja već poznatim ulicama, parkovima i trgovima. Jako interesantan osjećaj radošti, uz malu dozu nevjerice, jer kad sam napuštao ovaj grad prije dvije godine, nisam vjerovao da ću imati priliku biti ovdje ponovno, pogotovo ne tako skoro. Univerzitet koji pljeni pažnju, jedinstven stil koji neodoljivo podsjeća (pa otuda i nadimak) na Hogwarts, iz avantura Harry Pottera. Pored fizičkog izgleda univerziteta i centralnog dijela kampusa, svakog studenta ovog univerziteta bez riječi ostavljaju druge dve dimenzije – osoblje i resursi. Vrhunski stručnjaci iz svojih polja koji se učine toliko dostupnim studentima da se odnos profesor – student praktično ne primjećuje, uvijek su spremni razgovarati i pružiti podršku. Svi drugi timovi ljudi, počevši od tima zaduženog za međunarodne studente, koji fantastično i brzo obavljaju svoj posao čine čitav proces privikavanja neuporedivo lakšim. Biblioteka sa svojih 12 spratova i preko hiljadu računara dostupnih studentima, kantinama i prostorima za odmor, grupno učenje, porodice s djecom, molitvu i praktično sve drugo šta vam ikada može biti potrebno kako bi vaš edukacijski proces tekao savršeno, oni su se pobrinuli da bude tu i da vam bude dostupno.

Raditi pripreme za master tezu u ovim uvjetima je bilo zaista čisto zadovoljstvo. Pripej nego je čitav svijet zastao i zapitao se kako dalje protiv zajedničkog nam neprijatelja, uspio sam još posjetiti London, kao krunu čitavog iskustva iz Britanije i grad u kojem se sve dešava takvom strahovitom brzinom da je to teško zamisliti. Toliko različitih stilova, kultura, jezika, običaja i ko zna čega sve još ne, teško da se može zamisliti na još mnogo mjesta na svijetu. Posjetiti neke od najpoznatijih svjetskih turističkih znamenitosti je i za mene bilo ostvarenje dječačkog sna, još od vremena kad sam krenuo da učim svoje prve riječi na engleskom jeziku.

Na putu nazad u Glasgow imao sam sreću da posjetim i Manchester, te veliki „Teatar snova“, popularni Old Trafford, stadion Manchester United-a. To je uspomena koje će se još dugo sjećati.

Pri samom povratku, situacija u ostatku Evrope je kulminirala, posebno u Italiji i Španiji, pa je to bio znak da će se i ovdje mijere naglo pogostititi. Od zadnje sedmice marta to je značio potpuni „lockdown“ i zatvaranje svega osim esencijalnih prodavnica, uključujući i univerzitet. Od tada, trudim se da poštujem izdate mjere, ispunim sve preostale obaveze prema fakultetu i da, zahvaljujući ovom vremenu kojega svi imamo mnogo više, gledam i čitam stvari koje sam uvijek želio, ali do sada nisam stizao, te da ostanem u kontaktu s porodicom i prijateljima iz svih dijelova svijeta.

Biti na studentskoj razmjeni u historijskim momentima kada je cijelo čovječanstvo na testu, koliko god bilo izazovno, definitivno je nezaboravno iskustvo i radujem se ovoj prilici. Na kraju se nadam da će se stvari uskoro početi polako vraćati na staro, a da ćemo iz svega ovoga izvući pouke i naučiti kako se s poštovanjem odnositi prema sebi, društvu i zajedničkom nam domu, planeti Zemlji.

NEJLA KOMAR: MUZIKA U ŠPANIJI

Za ovomjesečni članak htjela bih vam približiti meni izuzetno važan dio ovog iskustva, temu: muzika u Španiji.

Muzika Španije ima dugačku historiju, i svakako je izuzetno raznovrsna. Ona je igrala važnu ulogu u razvoju zapadne muzike, a uveliko je utjecala i na latinoameričku muziku. Španska muzika često je povezana s tradicionalnim stilovima, kao što su flamenko i klasična gitara. Iako su ovi oblici muzike svakako uobičajeni, postoji mnogo različitih tradicionalnih muzičkih i plesnih stilova širom regije. Naprimjer, muzika iz sjeverozapadnih regija kao što je ova u kojoj ja trenutno živim, Galicija, uveliko se oslanja na gajde. Jota (žanr) je rasprostranjena u centru i sjeveru zemlje, a flamenko je nastao na jugu ove prelijepе države. Španska muzika igrala je zapaženu ulogu u ranom razvoju zapadne klasične muzike, od 15. do početka 17. vijeka. Širina muzičke inovacije može se vidjeti u djelima kompozitora poput Tomás Luis de Victoria, stilovima poput Zarzuela španske „opere“, baleta Manuela de Falla-e i klasične gitarske muzike Francisca Tárrega (danас svakako, u širim shvatanjima, dominira komercijalna pop muzika).

Voljela bih se ovaj put fokusirati konkretno na flamenko muziku, najprepoznatljiviju umjetničku formu, koja se zasniva na različitim folklornim muzičkim tradicijama južne Španije.

Tačno porijeklo flamenka nije poznato i tema je mnogih hipoteza. Najraširenija je ta da se flamenko razvio kroz kulturološku razmjenu moriscosa i gitanosa (romskog naroda Španjolske) tokom 16. vijeka, posebno u istočnoj Andaluziji i prvenstveno pripisuje stvaranje stila španskim Romima. Flamenko je postao popularan u cijelom svijetu, a naročito u Sjedinjenim Američkim Državama i Japanu. Zanimljivo je da u Japanu postoji više akademija flamenka, nego u Španiji!

Da li ste znali da postoji preko 50 različitih stilova flamenka? Palos je naziv za stlove flamenka, klasificirane prema kriterijima kao što su ritmički uzorak, redoslijeda akorada, oblika i geografskog porijekla. Neki se pjevaju bez pratnje, dok drugi imaju gitaru ili drugu pratnju. Neki se oblici plešu, dok drugi ne; neki su rezervirani za muškarce, a drugi za žene, dok neke mogu plesati oba spola.

Za one koje zanima, preporučit ću dvoje, meni najdražih izvođača flamenko muzike:

Francisco Sánchez Gómez, poznat kao Paco de Lucía. Bio je španski virtuzni flamenko gitarist, kompozitor i producent. Igrao je vodeću ulogu u novom stilu flamenka i bio je jedan od prvih gitarista flamenka koji je započeo fuziju klasične i jazz muzike sa flamenkom.

Concha Buika, poznatija samo pod imenom Buika; pjevačica, pjesnikinja, kompozitorica i muzička producentica porijeklom iz središnje Afrike, ali odrasla uz španske Rome. Njezinu muziku se bazira na širokom rasponu od jazza i flamenka do popa, soula i afričkog poliritma.

Iako je Andaluzija najpoznatija po flamenko muzici, u zapadnoj Andaluziji postoji tradicionalni instrument „gaita rociera“ (vrsta gajdi) kao i ansambl uз violinu, poznati kao panda de verdiales u Malagi.

Takozvane „Sevillane“ su povezane sa flamenkom i većina izvođača flamenka ima u svom repertoaru barem jednu klasičnu seviljanu. Stil je nastao kao srednjovjekovni kastiljski ples, nazvan Seguidilla, koji je usvojen stilom flamenka u 19. vijeku. Danas je ovaj živahni ples parova popularan u većini krajeva Španije.

Godine 2010. UNESCO je proglašio flamenko jednim od remek-djela nematerijalnog naslijeđa čovječanstva.

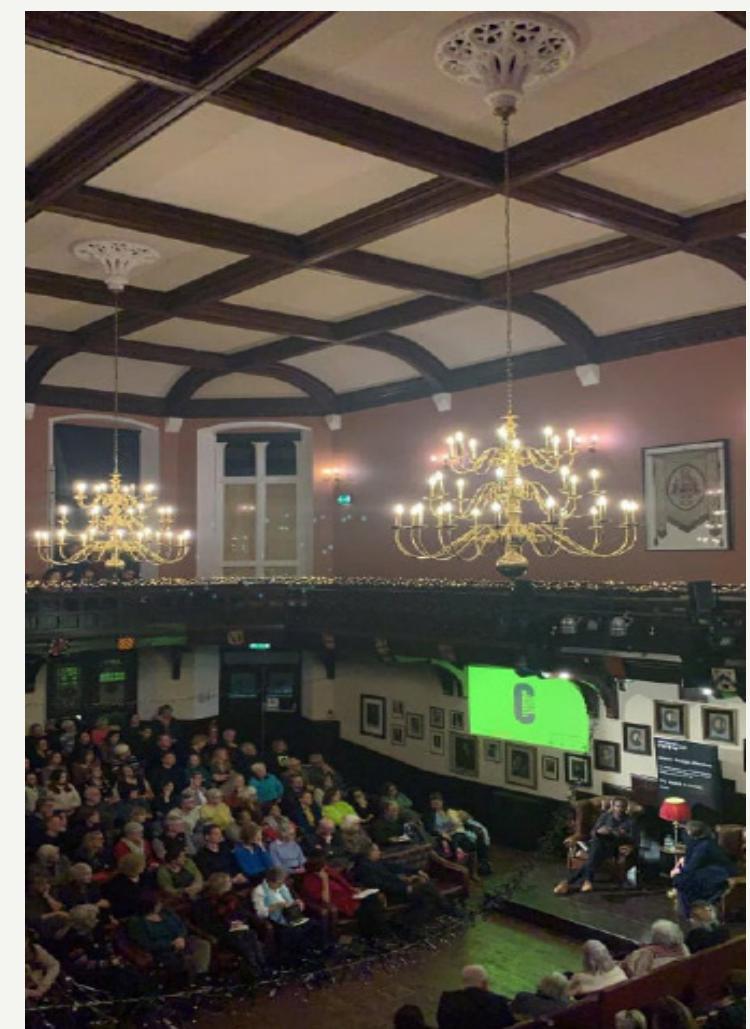
LEJLA KORMAN – NASTAVAK PRIČE O STUDIJU NA CAMBRIDGE-U CAMBRIDGE UNION:

DOŽIVOTNO CAMBRIDGE ISKUSTVO

Nijedna priča o mom ovogodišnjem iskustvu na Cambridge-u ne bi bila potpuna bez Cambridge Union-a čije su sedmične debate bile neprestani izvor novih informacija, te idealna platforma za debatu sa svojim kolegama. Iako univerzitet broji nekoliko stotina klubova i društava, kada biste svakog studenta pitali koji je najpoznatiji klub univerziteta sigurna sam da bi svi jednoglasno odgovorili – Cambridge Union. Počevši kao malo debatno društvo, Cambridge Union trenutno ima preko 70 000 članova širom svijeta. Najstarije debatno društvo na svijetu i najveće studentsko društvo u Cambridge-u, Union, predstavlja jedinstveni forum za razmjenu ideja i javnu raspravu.

Kroz historiju, Union je ugošćavao brojne poznate ličnosti kao što su Winston Churchill, Theodore Roosevelt i Dalaj Lama, a i danas nastavlja pružati studentima Cambridge-a priliku da upoznaju i ispituju ljude i ideje koji oblikuju naš svijet, te je zbog toga Union kroz godine prerastao u središnji forum za studentsku raspravu u Britaniji.

Unija ima mnoštvo poznatih bivših studenata, debatanata i službenika, od Johna Maynarda Keynesa i zastupnika Kena Clarkea do Arianne Huffington i Clare Balding.

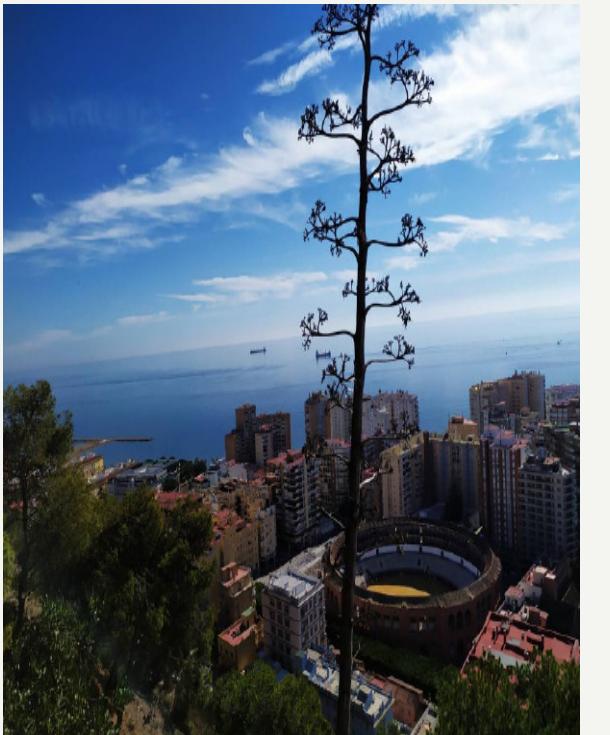
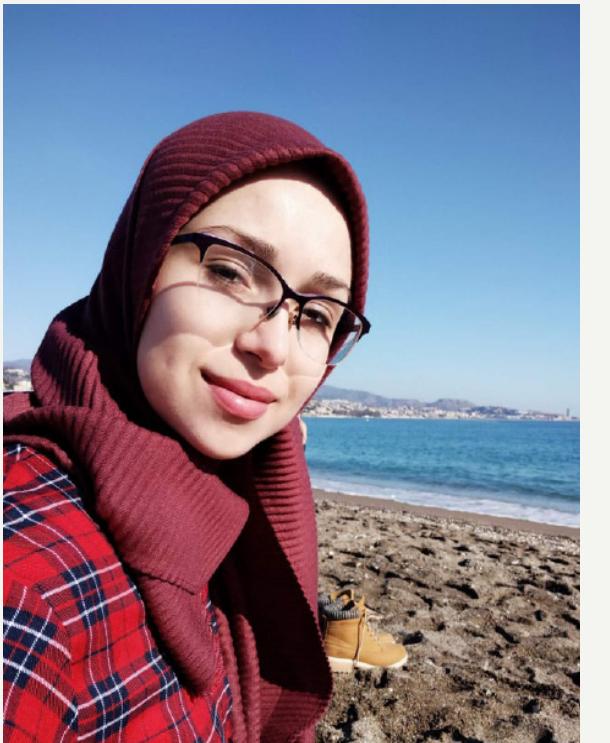

Cambridge Union i dalje proizvodi mnogo iznimno uspješnih profesionalaca i političara, od kojih su neki i moji prijatelji sa koledža (na slikama) koji sačinjavaju britanski državni debatni klub.

U toku mog boravka na Cambridge-u, prisustvovala sam govorima i debatama sa svjetski poznatim ekonomistom Yanisom Varoufakisom, britanskim historičarom Davidom Attenboroughom, filantropom i poduzetnikom Bill Gatesom, te pop zvjezdom Dua Lipom.

Čak i pored ovih poznatih govornika, posebno vrijedno, ali i izazovno iskustvo bilo je sa svojim kolegama pripremati debate u kojima su naši "protivnici" bili bivši studenti te sadašnji profesori. Iako je moje vrijeme u Cambridge-u kratko, Cambridge Union svojim članovima nudi doživotno članstvo kako bi studenti ovo posebno Cambridge iskustvo mogli imati i nakon što napuste univerzitet. Stoga se nadam da ću za nekoliko godina biti u prilici da se u Union vratim s novim znanjim i iskustvima, te ponovno u debati sastanem s Union prijateljima, samo tog puta s alumni klupe.

NARCISA HADŽAJLIĆ: KRAJ MOJE ERASMUS PRIČE

Razmišljajući o tome kako da najbolje opišem svoje prvo ERASMUS iskustvo, došla sam do toga da napišem šta me je uopće navelo na takvo nešto. U životu se javljaju bezbrojne prilike, ali iste te prilike lete kao oblaci na nebu. Nekoga je strah da leti, pa uopće i ne gleda te divne oblake koji vode do ostvarivanja želja u budućnosti. Prema mom mišljenju, ne samo neki program razmjene studenata, kao što je ERASMUS, nego bilo koje putovanje je prilika gdje možemo prihvati "zdrave" izazove i preispitati svoje kvalitete i naučiti kako da iste usavršimo.

Uvijek sam voljela izazove, pogotovo ove prirode gdje mogu otkrivati neki novi svijet sa drugim ljudima, mentalitetima, jezicima i kulturama. To je kada čovjek sebe pripremi da izade iz svoje zone komfora, ali pridržavajući se onoga što je zajedničko u svim tim nepoznatim i misterioznim svjetovima, a to su ljudskost i ljubav. To je moj zaključak. Kada se držite ljudskosti na bilo kojem putu, pa tako i na ERASMUS-u, sve vam bude lakše: prilagodite se novom okruženju, novoj hrani i klimi, novom jeziku, novim ljudima i novom sistemu života i učenja. Iz svih tih novina rode se ideje i sjajne misli koje su spoj ljubavi i želje za onim što je ostalo iza vas (porodica, dom, domovina) i inspiracije koje dobijete u trenutku.

Šire vam se vidici. Ako ne znate jezik, naučit ćete jer ćete upoznati mnogo više ljudi. Ako ste studenti arhitekture, umjetnosti i historije vidjet ćete puno više znamenitosti i umjetničkih djela i gledat ćete očima umjetnika širom svijeta. Ako studirate humanističke nauke, onda vam se definitivno šire vidici jer ćete sresti toliko puno ljudi i upoznati se sa njihovim idejama i mislima da se sve ono što ste mislili da ste izgubili u svom izazovnom putu pretvoriti u životno blago i iskustvo koje ćete s radošću podijeliti kada se vratite u domovinu. Ako ste student matematike i informatike kao ja, uvjerit ćete se da su logika, teoreme i aksiome svugdje iste i da je matematika jezik razumljiv na svakom jeziku!

Prije svega toga ćete primijetiti da vi, prije i poslije putovanja, u ovom slučaju ERASMUS-a, niste isti. Vi ste poslije putovanja mnogo zrelij i ambiciozniji i puni pozitivne energije, spremni ste više volontirati i darovati; pa čak možda i koji svoj projekat pokrenuti!

To vam kažem iz iskustva!

ANINO UČEŠĆE NA ŠESTOAPRILSKOJ ONLINE IZLOŽBI U HISTORIJSKOM MUZEJU

Naša aprilska stipendistica mjeseca o kojoj donosimo priču u nastavku jeste **ANA MILIJEVIĆ**, koja se, iako je s nama tek nepune 2 godine, pokazala izuzetno marljivom volonterkom. Ana je uzela učešće u brojnim projektima Fondacije Hastor, a neke od njih je i sama predlagala i osmišljavala. Također, članica je tima grafičkog dizajna, u okviru kojeg svoje obaveze obavlja izvanredno. U nastavku slijedi njen predstavljanje.

Zovem se Ana Milijević i u nekoliko rečenica ču vam reći nešto o sebi. Strast prema umjetnosti započela sam u Osnovnoj muzičkoj školi „Mladen Pozajić“, na Odsjeku za klasični balet i klavir. Po završetku sam izabrala drugu vrstu umjetnosti kao svoj životni poziv, upisavši Srednju školu primijenjenih umjetnosti, Odsjek za slikarstvo. Odlučila sam da je to put po kojem želim da idem, nastavivši ga na Akademiju likovnih umjetnosti, također, na Odsjeku za slikarstvo.

Pored slikarstva, bavim se različitim vrstama umjetnosti, poput fotografije i filma, a ostatak slobodnog vremena provodim učeći italijanski i francuski jezik. Sve vrijeme nastojim učestvovati u edukaciji djece i mladih o umjetnosti, koja, nažalost, nije na zavidnom mjestu unutar života današnjeg čovjeka u našoj zemlji. Smatram da, ukoliko nešto želimo promijeniti u društvu, moramo početi s promjenama u obrazovanju najmlađih. Baš iz tog razloga, započela sam s volontiranjem u Fondaciji Hastor. Iako danas svoje volontiranje provodim unutar tima grafičkog dizajna, moja strast prema učešću u obrazovanju djece nije izostala, te bih ovom prilikom spomenula da smo unutar predmeta Metodika likovnog odgoja na Akademiji likovnih umjetnosti, moje kolege i ja, prvi u Bosni i Hercegovini, ovaj mjesec uspjeli izvesti online časove srednjoškolcima. Nadam se da će mi stečena iskustva koristiti u mom planu za budućnost, a to je da se više pozabavim muzejskim obrazovanjem kao društvo.

Ovaj mjesec je za mene bio poseban još po jednom događaju, a to je učeće na Šestoaprilskoj izložbi u Historijskom muzeju, koja je, također, održana online, zbog novonastalih okolnosti. Uzvišen osjećaj za mene je značilo pojavljivanje na ovakvom događaju, gdje sam svojim likovnim djelom odgovorila na pitanje

WAS IST WALTER? Šta je Sarajevo danas?

OPIS DJELA

“VATRA? VJEĆNA.”

Na početku same želje da poklonim nešto ovom gradu, stajalo je duboko intimno pitanje o njegovoj srži i o onome što ga najbolje opisuje. Obuze me vrtlog kojeg su sačinjavali različiti simboli Sarajeva, no, pitala sam se, postoji li simbol koji nije obojen određenom nacijom, religijom, tradicijom ili običajem, a opet uspijeva da ujedini sve navedeno?

U ljudskoj srži je da osvoji, to je valjda ono nagonsko u nama što nas podsjeća da u nama leže gladne životinske potrebe koje moramo zadovoljiti. Baš zbog toga, svako od nas želi malo Sarajeva za sebe, bojeći ga u boju vlastitog interesa, oblikujući ga po svojoj mjeri. Agresivni, sebični, često neumjesni, kidali smo grad na komadiće. Kidali, ali nekom čudnom potrebom i strašcu nakon toga lijepili bismo te komade, svako na svoj način. Ma kako da smo znali uništavati, razarati, uvijek bismo slijepom snagom svoje ljubavi pronalazili put ka ujedinjenju rasutog Sarajeva.

Koliko je samo puta Sarajevo tako umiralo i ponovo se rađalo? Koja je to neobjašnjiva snaga njegovog opstanka? Vatra. Vatra mame, tate, nane, dede, bake, strine, amidžinice. Ruke oslikane unutar mog djelu su ruke svih njih, ogrijane Vječnom vatrom, tim simbolom koji ujedinjuje sve komadiće Sarajeva. Toplotra ruka je u snažnom kontrastu s rukama koje ne primaju toplotu Vječne vatre.

To su ruke u kojima ne vrišti duh za slobodom, ljubavlju, predanošću i uvijek ponovnom borbotom. One ostaju hladne.

Kao što je to bilo nekada i dalje opstajemo na osnovu te Vatre koju često stavljamo pod suvišno pitanje. Vjerujem da ćemo vječno u njoj pronalaziti snagu da mirimo naše različitosti, njegujući ih kao srž našeg grada.

ADA SIVAC je studentica druge godine Akademije likovnih umjetnosti u Sarajevu, na Nastavničkom odsjeku. Inspirisana saznanjima o Fondaciji Hastor odlučila je pokucati na vrata naše velike porodice:

„Za Fondaciju Hastor sam čula od kolegice koja mi je pričala o svom iskustvu, stečenom znanju i ciljevima prema kojima Fondacija teži. Pružena mi je prilika da kroćim u tu veliku kuću ljubavi, čiji su me članovi dočekali s osmijehom obgrliviši me toplinom, pozitivnom energijom i podrškom. Vođena misijom podrške i prijateljstva, Fondacija Hastor godinama stavlja osmijeh na lica drugima i inspiriše mlade u ostvarenju svojih snova.“

Neiscrpan izvor inspiracije i motivacije Ada pronalazi i u astronomiji:

„Zvijezde su stale na moju stranu i uspjela sam povezati dvije ljubavi, umjetnost i astronomiju kroz školu „Da Vinčijev atelje“ koju sam držala u Astronomskom društvu Orion. Uprkos želji da studiram drugi fakultet, umjetnost je pronašla put do mog srca. Nadam se da će novi stipendisti uz motivaciju koju pruža Fondacija Hastor još više težiti ka ostvarenju svojih ciljeva kao što to i ja činim.“

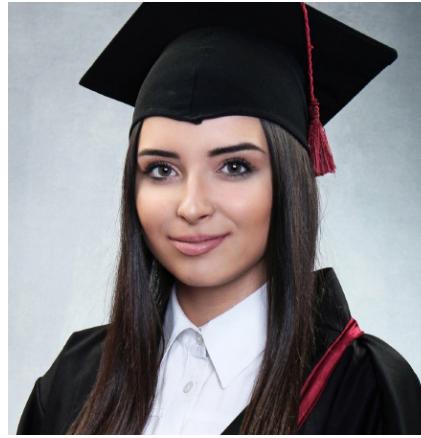
Istiće kako je svoju sreću pronašla u usrećivanju drugih, kroz dugo-godišnji volonterski rad u Crvenom križu Centar:

„Volontiranjem i mnogobrojnim takmičenjima iz pružanja prve pomoći u osnovnoj i srednjoj školi spoznala sam ono najvrednije – pomoći nekome kada je to najpotrebnije. Ljubav i strast prema prvoj pomoći nije se ugasila ni danas. Stečeno znanje nastojim prenijeti u vidu priprema za takmičenje iz pružanja prve pomoći onima koji su spoznali ono što je mene tada motivisalo i što me još uvijek motiviše.“

NEJLA SULJEVIĆ je studentica Stomatološkog fakulteta s klinikama u Sarajevu, a dolazi iz Brčkog, gdje je prethodno završila Opću gimnaziju. Svoje slobodno vrijeme koristi učeći strane jezike. Istiće kako uživa u upoznavanju drugih kultura i običaja, pa se zato trudi što više vremena provesti putujući. Osim toga, neki od njenih hobija uključuju sviranje klavira i čitanje.

Govoreći o Fondaciji Hastor, na sami konkurs za dodjelu stipendija prijavio ju je matični fakultet, kao najboljeg studenta:

„Tada sam počela više istraživati o misiji Fondacije i njenom dosadašnjem radu. Odmah sam shvatila da je to pravo mjesto za ambiciozne mlade ljude u Bosni i Hercegovini. Predstavlja jedinstvenu fondaciju upravo zato što daje stipendista mogućnost da kroz volonterski angažman dijele znanje, ljubav i vještine, dok istovremeno obogačuju sebe i svoju zajednicu. Istog trenutka poželjela sam biti dijelom ove velike porodice, što se i ostvarilo početkom godine.“

Ipak, pozitivna energija i nasmijana lica koja su me dočekala na intervjuu i mjesecnom sastanku nisu bila nešto što sam mogla pročitati niti predviđjeti. To se može osjetiti samo postankom stipendiste Fondacije Hastor. Iako sam stipendista tek nekoliko mjeseci, smatram da je Fondacija već uveliko ispunila sva moja očekivanja, a ja ču se sada potruditi da svojom energijom i kreativnošću ispunim njenu.“

EMIN ŠILJAK je stipendista Fondacije Hastor koji dolazi iz Travnika. Student je druge godine Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu, na smjeru Računarstvo i informatika.

U slobodno vrijeme voli čitati (ili se na neki drugi način informisati) o stvarima koje su u vezi s njegovim smjerom ili s tehnologijom općenito. Pored toga, istiće kako je vrijeme provedeno s prijateljima uvijek dobro provedeno vrijeme, tako da se s njima nastoji družiti što češće. Posebno voli igrati fudbal, koji je trenirao duži vremenski period.

Kada je u pitanju Fondacija Hastor, za konkurs je saznao putem interneta:

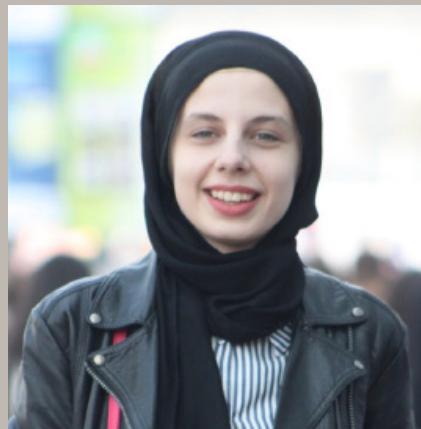

„Još prije toga sam čuo za Fondaciju Hastor, ponajviše od ljudi u srednjoj školi koji su imali samo riječi hvale za istu. Naročito mi se sviđa način volontiranja jer volim da pomazem drugima ukoliko sam u mogućnosti. Fondacija je već sada ispunila moja očekivanja, čak i premašila, svojom brigom i podrškom u ovim kriznim trenucima, pa se nadam da će tako i ostati. Također, nadam se da ču i ja ispuniti vaša očekivanja. Nadam se da ču dosta toga naučiti za vrijeme koje provedem s vama i da ču upoznati mnogo novih ljudi s kojima ču dijeliti ovu divnu priču.“

NEDŽMA SALKIĆ dolazi iz Zenice i studentica je druge godine Ekonomskog fakulteta u Zenici, na odsjeku Finansije i računovodstvo.

Za konkurs Fondacije Hastor je saznala sasvim slučajno i poželjela biti dijelom iste priče i porodice:

„Sretna što mi se ostvarila ta želja i što sam samo za dva mjeseca upoznala mnoge divne ljudе, postala prijateljica sa svojom djecom i iskusila prave čari volontiranja. Doprinos Fondaciji želim pružiti kroz brigu, podršku i ljubav koju želim podijeliti s

mlađim stipendistima, te se trudim biti najbolja verzija sebe kako bih im bila pravi uzor. Danas sam jako ispunjena osoba koja pripada velikoj porodici, porodici obrazovanja i podrške, jer su obrazovanje i podrška najmoćnija oružja kojima zajedno mijenjamo svijet.“

ADNAN RADONJA, student Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu, na odsjeku Automatika i elektrotehnika ima niz hobija u kojima uživa. Ranije je trenirao fudbal i bio posvećen tome, a i danas je sportista, s obzirom na to da redovno trenira i trči. Pored toga, voli čitati knjige, pa je svim stipendistima Fondacije Hastor i čitaocima našeg newslettera preporučio knjige koje su na njega oslavile snažan utisak, a to su „Crna duša“ Ahmeta Rahmanovića i „A planine su odjekivale“ Khaleda Hosseinija.

„Za Fondaciju Hastor sam čuo od svojih prijatelja koji su govorili samo riječi hvale. Meni je to bilo malo nestvarno, pa sam na internetu istraživao o Fondaciji, čime se bavi, koliko članova broji, te sam čitao i mišljenja ljudi sa foruma. Pošto je to najbolja fondacija, tako sam i ja želio postati član tima najboljih te sam se prijavio na konkurs i maksimalno se potrudio da dobijem tu čast da se družim i saradujem sa divnim ljudima.“

U Fondaciji sam kratak vremenski period, ali taj period je dovoljan bio da steknem nove prijatelje, nova iskustva i bolje upoznam sebe. Želim pomoći i doprinijeti Fondaciji svojim trudom i radom. Također se nadam da ćemo se nastaviti družiti kada prođe ovo ‘haotično’ stanje i izvršavati svoju misiju pomaganja bolje nego ranije.“

DŽANA VRABAC je studentica druge godine dodiplomskog studija Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, na Odsjeku za socijalni rad. Dobitnica je zlatnog novčića Grada Sarajeva te priznanja za izvrsnost u znanju od strane gradonačelnika Sarajeva, za postignuti najbolji prosjek ocjena u toku prve godine studija. U nevladinom sektoru je aktivna više od četiri godine i uživa u pomaganju drugima:

„Trenutno pored Fondacije Hastor, volontiram u tri nevladine organizacije koje su usmyjerene na pomoći ljudima i djeci koji su u stanju potrebe i to me ispunjava. Pored uspješnosti u učenju i radu, ono što volim naglasiti je da zapravo živim ono što studiram, te da su pored treniranja, učenje i volontiranje moj hobi. Za kratko vrijeme u Fondaciji Hastor, kako ja volim reći mojoj drugoj porodici, stekla sam mnoga prijateljstva sa divnim ljudima te učvrstila već postojeća. Moje impresije o Fondaciji Hastor

i onome što oni rade rastu iz dana u dan. Ono što me potaklo da konkušem za stipendiju jeste rad i trud Fondacije, tačnije pomoći mладим u obrazovanju, jer je obrazovanje ono što gradi našu budućnost, a ta pomoći koju mi mlađi ljudi dobijamo je zaista nešto plemenito i najhumanije u današnje vrijeme. Smatram da će svojom predanošću i voljom u volontiranju, učenju i radu doprinijeti razvoju Fondacije Hastor i da će pomoći mlađim stipendistima u savladavanju njihovih školskih, ali i životnih prepreka!“

AMINA SKOMORAC je studentica druge godine odsjeka Matematika i informatika na Filozofskom fakultetu u Zenici. Veliki je zaljubljenik u brojeve i svoje slobodno vrijeme koristi za rješavanje raznih zadataka. Pored toga, voli čitati knjige. Svoju kreativnost izražava kroz izradu dekorativnih predmeta, a rado učestvuje u volonterskim akcijama koje doprinose očuvanju i zaštiti okoline. Za Fondaciju Hastor, kako kaže, saznala je od prijateljice koja je svoja pozitivna iskustva uvijek rado dijelila s njom:

„Vođena time odlučila sam istražiti više o samoj fondaciji i prijaviti se na konkurs za stipendiju. Sada, kada sam dio naše velike porodice, mogu reći da su sva moja očekivanja ispunjena, a najviše mi se dopao izuzetno lijep odnos i međusobna komunikacija između mentora i djece.“

Svaki sastanak s djecom je od neprocjenjivog značaja, prilika da zajedno stječemo nova znanja i vještine, a uz to se još i zabavimo. Sretna sam što sam dijelom ove velike porodice koja nas, prije svega, odgaja da budemo добри ljudi, a zatim sve ostalo.“

Pripremila: Maida Husnić

FH UČIONICA

FH UČIONICA – KAKO ISPRAVNO NAVESTI PODATKE O IZVORIMA U TEKSTU

Prilikom pisanja naučnih i stručnih radova, raznih publikacija, knjiga i sl., jako je važno voditi računa o pravopisnoj i gramatičkoj normi. Ista se mora dosljedno poštovati kada je riječ o pisanju malog i velikog slova, sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, poštovanju pravila u vezi s afrikatskim parovima itd. Uz sve navedeno, neophodno je voditi računa o poštivanju pravila kada je riječ o navođenju podataka o izvorima koje smo koristili prilikom istraživanja.

Postoji više načina navođenja podataka o citiranim i konsultiranim izvorima. U jednom tekstu ili knjizi dosljedno se primjenjuje model za koji se opredijelio autor ili izdavač.

Na kraju rukopisa se daje cjelovit popis korištene literature. Bibliografske jedinice se nižu abecednim redom prema prezimenima autora, odnosno autorica; svaka jedinica u posebnom odjeljku.

1. Radovi istog autora, odnosno autorice, navode se hronološki, od ranijih prema novijim, a radovi jednog autora, odnosno autorice objavljeni u istoj godini obilježavaju se malim slovima, npr: 2016a, 2016b.

2. Pri navođenju knjiga, članaka i dr. osnovni podaci obično imaju ovakav redoslijed:

autor/ica (ili autori/ce), naslov (knjige, rasprave, članka), broj izdanja (ako ih ima više), broj (ili raspon) stranica.

Podaci se odvajaju zarezima (ili tačkama). Između naslova i podnaslova se obično stavlja dvotačka; podnaslov počinje velikim slovom.

Primjeri:

- a) knjige: Hadžizukić, Dijana, Poetski diskurs u bošnjačkom romanu, Slavistički komitet, Sarajevo, 2011.
- b) članci: Hanjalić, Kemal, „Nauka i obrazovanje u funkciji tehnološkog razvoja u svijetu i kod nas“, Opredjeljenja, Sarajevo, DES, 1988, 1, 26-53.

3. Navodi u tekstu sastoje se od prezimena autora, odnosno autorice i godine objavlјivanja rada te, ako je značajno, broja stranice (ili stranica) nakon dvotačke (sve u zagradama): (Peco 2007) ili (Peco 2007: 21). Ako je ime autora, odnosno autorice sastavni dio teksta, navodi se na sljedeći način: Peco (2007: 18-22) tvrdi...

Kraće citate je potrebno započeti i završiti navodnim znacima.

Primjer:

U velikoj sintezi o bosanskoj srednjovjekovnoj književnosti Herta Kuna ističe da su „prvi sigurni podaci o prvoj pismenosti u Bosni iz relativno ranog razdoblja, već iz X/XI v., i to na nepokretnom materijalu, na kamenoj, tzv. Humačkoj ploči“ iz Humca kod Ljubuškog (Kuna 2008: 34).

Sve duže citate je potrebno oblikovati kao poseban odlomak, odvojen praznim redom od ostatka teksta, uvučeno i kurzivom, bez navodnika.

Primjer:

Prvo slavensko pismo bila je glagoljica, koju je stvorio Konstantin (Ćirilo), a cirilica je nastala kasnije (u Bugarskoj). Takav je razvoj pisma i na bosanskom tlu:

Što se Bosne tiče, postoje sasvim sigurna, mada većim dijelom indirektna svjedočanstva da je i u njoj glagoljica bila prvobitno pismo, koje je, istina, već od XII v. potisnula cirilica. Ovaj zaključak je donesen na temelju izučavanja ciriličkih spomenika s ovog područja.

U prilog prvobitnoj upotrebi glagoljice u Bosni govore i neki lapidarni natpisi, prije svega glagoljice u Bosni govore i neki lapidarni natpisi, prije svega tzv. Humačka ploča (X-XI v.), u kojoj ima umiješanih glagolskih slova u cirilički tekst.. Kuna 2008: 65)

4. Zvjezdicom i sitnom brojkom stavljenom povišeno (kao eksponent) iza pojedinih riječi može se upućivati na bilješke ispod ili iza teksta. Kad se dodatna napomena, odnosno tumačenje, odnosi na pojedini riječ ili sintagmu, zvjezdiča i sitna brojka stavljuju se iza riječi ili sintagme (a ispred pravopisnog znaka, ukoliko takav znak dolazi neposredno iza te riječi).

Primjer:

U govorima ispitivanog područja umjesto vokala a dolazi vokal i samo u riječima slavenskog porijekla: dosti, dvjesti, gudilo, gundilo. U prvome primjeru imamo trag starijeg obrazovanja: oblik dosta dobili smo od do syta, a dosti od do syti*; u drugom ikavizam...

* Peco, Istočnohercegovački, 35. Oblik dosti susrećemo u mnogim štokavskim govorima. V: Rešetar, Der štokavische, 101; Brabec, Tuzla, 9. Kad se bilješka odnosi na dio teksta koji je omeđen kakvim pravopisnim znakom, zvjezdiča ili sitna brojka stavljuju se iza pravopisnog znaka.

Primjer:

U urbanim naseljima Bosne i Hercegovine, prema procjenama, danas živi oko 70% od ukupnog broja stanovnika.*

* Drešković, N. – Mirić, R., Regionalna geografija Bosne i Hercegovine I, 11.

Maida Husnić

Moje pjesme sivilom obojene bi da žive, aš' rođenjem stanu
Čujem im uzdahe teške

A osjetim bol među strofama utkanu.

Moje riječi nemaju s čim da rimuju se

Zar je neko vidio čovjeka u okovima

Koјi piše o cvijeću?

Kao da je neko na me' spustio sve terete svijeta

I očekuje da u meni ruža procijeta

Pa, zar da iz pepela niču ūjet?

Ja sam nekad znala šta znači čekati osmijeh nečiji

A sada mi se osmijehuju samo kućni zidovi

Mada ja njima ne mogu, jer radost više ne postoji.

Znala sam trčati da što prije stignem na autobus

Koјi me vodi do Bugojna

A sada čežnjivo tonem u san, zamišljajući svjetla Sarajeva.

Gđe li smo pogriješili

Pa jedni druge sa prozora grlimo (mahanjem)?

Kao da je čovječanstvo u slobodi zaspalo

A probudiš se u lancima.

Kao da je sunce u sutan pogrešnim putem otislo
Pa je još uvijek mrak.

Ja bih da dobijem nazad miru svog života

Da uzdašnem na problem i samo kažem ūvala

Znajući da svaki tunel završava svjetlošću.

Ja bih malo nade da će ovo proći

I da ću ponovo vidjeti one oči

Zbog kojih žurno tonem u san

Pod svjetlima Sarajeva.

ili u okovima ja?

Nedžma Latić

TREĆI MAJ – SVJETSKI DAN SLOBODE ŠTAMPE

Ufokusu ovogodišnjeg obilježavanja Svjetskog dana slobode štampe je novinarstvo bez straha ili pristrasnosti. Trećeg će se maja organizirati nacionalne i lokalne proslave Svjetskog dana slobode štampe širom svijeta, a većina njih će se održati u formi internetskih rasprava i radionica. Bitnim se čini istaći i da UNESCO pokreće globalnu kampanju na medijskim kanalima, kao i na društvenim mrežama i to upravo s naglaskom na prethodno spomenutu temu "Novinarstvo bez straha ili pristrasnosti" u okviru sve kompleksnijeg i pluralnijeg medijskog diskursa.

Podteme ovogodišnjeg Svjetskog dana slobode štampe su i sigurnost novinara i medijskih radnika, neovisno i profesionalno novinarstvo oslobođeno političkog i/ili komercijalnog utjecaja, te ravnopravnost spolova u svim medijskim aspektima. U okviru proslave ovog značajnog datuma uobičajeno je i održavanje Svjetske konferencije o slobodi štampe. Naime, globalna konferencija koja se održava još

od 1993. godine, pruža priliku novinarima, predstavnicima civilnog društva, nacionalnim vlastima, akademicima i široj javnosti da kritički razmatraju i diskutuju o novim izazovima govoreći u kontekstu slobode štampe, a koji se referiraju i na samu sigurnost novinara širom svijeta.

Svjetski dan slobode štampe proglašila je Generalna skupština UN-a u decembru 1993., nakon preporuke Generalne konferencije UNESCO-a. Obilježavanje trećeg maja predstavlja svojevrsnu priliku za medijske profesionalce kada je riječ o kritičkom razmatranju pitanja koja se tiču slobode štampe i profesionalne novinarske etike. Govoreći u tom kontekstu neka od esencijalnih pitanja odnose se na: podsjećanje na temeljna načela slobode štampe, procjenu stanja slobode štampe, kako na mikro, tako i na makronivou, odbranu medija od napada na njihovo nezavisno djelovanje, kao i odavanje počasti novinarima koji su izgubili živote u vršenju svoje profesije.

OSMI I DEVETI MAJ – VRIJEME SJEĆANJA NA ŽRTVE DRUGOG SVJETSKOG RATA

Rezolucijom 59/26 od 22. novembra 2004., Generalna skupština UN-a proglašila je period od osmog do devetog maja vremenom sjećanja na veliki broj žrtava Drugog svjetskog rata priznajući pri tome da države članice mogu imati pojedinačne dane pobjede, oslobođenja i komemoracije. Cilj obilježavanja osmog i devetog maja prevashodno se ogleda u pozivu svim državama članicama, pojedinačnim organizacijama složenog sistema Ujedinjenih naroda, nevladim organizacijama, kao i pojedincima da jedan ili oba dana na prikladan način odaju počast svim žrtvama Drugog svjetskog rata. Skupština UN-a naglašava da su ovim historijskim događajem uspostavljeni uvjeti za stvaranje Ujedinjenih naroda, organizacije formirane s krucijalnim ciljem spašavanja sljedećih generacija od rata. Sve države članice Ujedinjenih naroda pozvane su da ujedine svoje napore u suočavanju s novim izazovima i prijetnjama, pri čemu Ujedinjeni narodi igraju središnju ulogu i u tom smislu poduzimaju sve napore da se svi novonastali sporovi rješavaju isključivo mirnim putem u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda kako na taj način međunarodni mir i sigurnost ne bi bili ugroženi.

DVADESETI MAJ – SVJETSKI DAN PČELA

Bez pčela, nema opršivanja, nema ploda, nema hrane, nema ni ljudi. Veliki naučnik Albert Einstein svojedobno je izjavio: „Nestanu li pčele s planete Zemlje, čovjeku kao vrsti ostaje još oko 4 godine života.“

UN je prepoznao važnost pčela u ekosistemu te je 20. maj proglašio Svjetskim danom pčela.

Zašto 20. maj?

20. maj je datum rođenja Antona Janše (1734–1773), slovenskog pčelara, pionira modernog pčelarstva i jednog od najvećih autoriteta na temu pčela. Austrijska carica Marija Terezija imenovala ga je stalnim učiteljem pčelarstva na novoj Pčelarskoj školi u Beču. Postao je poznat i prije smrti 1773. godine. Nakon 1775. godine, svi državni pčelarski nastavnici morali su predavati predmet u skladu s njegovim učenjima i metodama.

Njihov glavni zadatak je opršivanje biljaka i bez te besplatne usluge, morali bismo se odreći skoro trećine hrane. Pčele su ključni dio mnogih ekosistema i dobar su indikator stanja zdravlja ekosistema. One igraju važnu ulogu u održavanju ekološke ravnoteže kroz biološku raznolikost u prirodi. Više od 80% autohtonih cvjetnica ovisi o njihovom opršivanju. Bez tog unakrsnog opršivanja većina biljaka ne bi imala plodove, niti sjeme. Cijeli naš krajolik, naša prehrana i budućnost biljnog i životinjskog svijeta bila bi ugrožena.

Primjenom pesticida, kao što su insekticidi i herbicidi, pčele su ugrožene. One apsorbiraju te štetne tvari koje ih dodatno truju i dezorientiraju, tako da više ne nalaze put do košnice i umiru. Broj opršivača u Evropi smanjen je u posljednjih 30 godina za tri četvrtine.

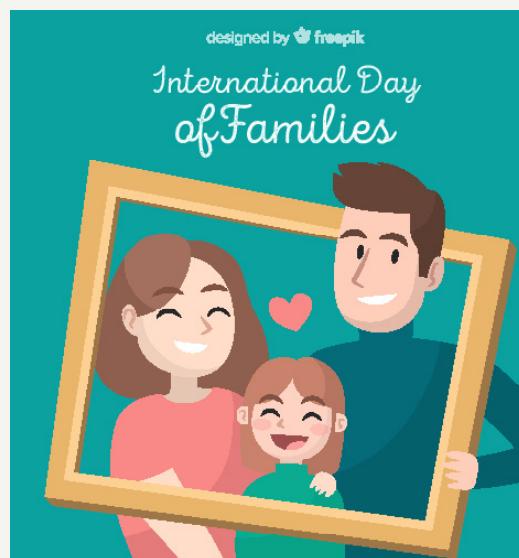
Sadnja genetski modificiranih biljaka, također, ima utjecaj na pčele. Biološka ravnoteža i prirodna raznolikost su sve više ugroženi. Pčele ne mogu razlikovati da li je neka biljka genetski modificirana ili ne. Tako insekti šire izmijenjeni pelud i kontaminiraju područja koja nisu genetski modificirana s agro-genetskom tehnologijom, vršeći svoj prirodni životni zadatak.

Nadalje, tu su i opasnosti koje donosi globalizacija, kao što su bolesti, paraziti i virusi. Naše pčele ne raspoznaju ovaj fenomen i nemaju odbrambene mehanizme protiv toga. Najpoznatiji primjer je Varroa – grinja iz Azije. Bez liječenja od strane pčelara, sve pčelinje zajednice bi nestale.

Zaštita pčela je jedan od 17 ciljeva održivog razvoja koji do 2030. godine ima u planu postizanje nulte stope gladi u svijetu. Naime, blizu tri četvrtine svjetskih kultura ovisi, barem djelimično, o pčelama, ali i o drugim opršivačima.

PETNAESTI MAJ – MEĐUNARODNI DAN PORODICE

Iako su se porodice širom svijeta tokom posljednjih decenija značajno transformirale u smislu njihove strukture, ali i kao rezultat globalnih trendova i demografskih promjena, Ujedinjeni narodi i dalje prepoznaju porodicu kao osnovnu ćeliju društva. Međunarodni dan porodice pruža priliku za njegovanje svijesti o problemima u okviru porodica, kao i priliku za povećanje znanja o socijalnim, ekonomskim i demografskim procesima koji na njih

umnogome utječu. Petnaesti maj potaknuo je niz različitih događaja u smjeru podizanja svijesti o značaju porodice, uključujući i nacionalna obilježavanja dana porodičnog života.

Međunarodni dan porodice obilježava se 15. maja svake godine, a aktivnosti uključuju radionice i konferencije, radijske i televizijske emisije, članke iz novina i kulturne programe koji naglašavaju određene relevantne teme iz domena porodičnog života.

SEDAMNAESTI MAJ – SVJETSKI DAN TELEKOMUNIKACIJA I INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

“

Tehnološki napredak čovječanstva, kao što su 5G i internet, može donijeti značajne socijalne i ekonomske benefite i potaknuti napredak ka ciljevima održivog razvoja.” - generalni sekretar UN-a, António Guterres.

Svrha obilježavanja Svjetskog dana telekomunikacija i informacijskog društva (WTISD) ogleda se

u pružanju doprinosu u podizanju svijesti o mogućnostima koje upotreba interneta i drugih informatičkih i komunikacijskih tehnologija (IKT) može donijeti društvima i privredama. 17. maja se obilježava godišnjica potpisivanja prve Međunarodne telegrafske konvencije i stvaranja Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU). Ove godine se slavi 50. godišnjica Svjetskog dana telekomunikacija i informacijskog društva. Tema obilježavanja ovog značajnog datuma 2019. godine glasila je: „Premostiti jaz u standardizaciji“.

Naime, postavljanje i usklađivanje standarda temeljna je svrha misije ITU-a kao specijalizirane agencije Ujedinjenih naroda za informacijske i komunikacijske tehnologije. Nadalje, bazični cilj se ogleda u omogućivanju sudjelovanja zemalja u razvoju u procesu izrade standarda ITU-a, osnaživanju lokalnih stručnjaka u procesu standardizacije na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, kao i u promociji primjene međunarodnih standarda u domeni telekomunikacija u zemljama u razvoju.

DVAEDEST I PRVI MAJ – SVJETSKI DAN KULTURNE RAZNOLIKOSTI I RAZVOJA

Tri četvrtine glavnih sukoba u svijetu ima kultunu dimenziju. Utoliko je prevladavanje jaza između kultura od ključnog značaja za mir, stabilnost i razvoj. Kulturna raznolikost predstavlja pokretačku snagu razvoja, ne uzimajući u obzir isključivo ekonomski rast, već i kao sredstvo vođenja ispunjenog intelektualnog, emocionalnog, moralnog i duhovnog života. To je zabilježeno u sedam konvencija o kulturi, koje kao takve pružaju solidnu osnovu za promociju kulturne raznolikosti. Kulturna raznolikost je, stoga, neophodna za smanjenje siromaštva i postizanje održivog razvoja. Istovremeno, prihvaćanje i prepoznavanje kulturne raznolikosti – posebno inovativnom upotrebom medija i informacijsko-komunikacijskih tehnologija, pogoduju dijalogu među civilizacijama i kulturama, poštovanju i međusobnom razumijevanju. UNESCO je 2001. godine usvojio Univerzalnu deklaraciju o kulturnoj raznolikosti, a Generalna skupština UN-a je u decembru 2002. u rezoluciji 57/249 proglašila 21. maj Svjetskim danom kulturne raznolikosti za dijalog i razvoj. Dvadeset i prvi maj zemljama širom svijeta pruža priliku za unapređenje razumijevanja vrijednosti kulturne raznolikosti, kao i za unapređenje četiri cilja UNESCO-ove Konvencije o zaštiti i promicanju različitosti kulturnih izraza, usvojenih 20. oktobra 2005. godine: podržati održive sisteme upravljanja kulturom, postići uravnoteženi protok kulturnih dobara i usluga, integrirati kulturni segment u okvire ciljeva održivog razvoja, te njegovati ljudska prava i temeljne slobode.

TRIDESET I PRVI MAJ – SVJETSKI DAN BEZ DUHANSKOG DIMA

Svake godine 31. maja Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i njeni globalni partneri obilježavaju „World No Tobacco Day“, odnosno Svjetski dan bez duhana. Navedena globalna kampanja predstavlja priliku za podizanje svijesti o štetnim i smrtonosnim učincima upotrebe duhana, kao i same izloženosti duhanskog dimu, te zagovara nekorištenje duhana u bilo kojem od postojećih oblika.

Fokus Svjetskog dana bez duhana 2019. glasio je “duhan i zdravlje pluća”. Elementarni cilj kampanje odnosio se na podizanje svijesti o:

- negativnom utjecaju duhana na zdravlje pluća, čiji efekti variraju od hroničnih opstruktivnih bolesti pluća, pa sve do raka;
- temeljnoj ulozi pluća za zdravlje i dobrobit svakog čovjeka.

Amina Vatreš

RADOVI S LIKOVNOG KONKURSA
POVODOM 14. GODIŠNICE FH

ČALKIĆ RIJAD,
MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA
GORNI VAKUF, GORNJI VAKUF
- USKOPLJE

14

JONUZ ZEHRA,
EKONOMSKI FAKULTET,
SARAJEVO

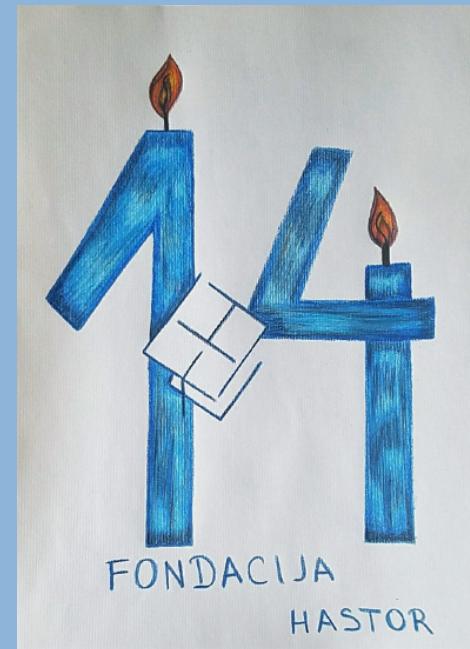
GUTLIĆ BELMA,
TEHNIČKI FAKULTET, BIHAĆ

HADŽAJLIĆ NARCISA,
FILOZOFSKI FAKULTET, ZENICA

GUTLIĆ BELMA,
TEHNIČKI FAKULTET, BIHAĆ

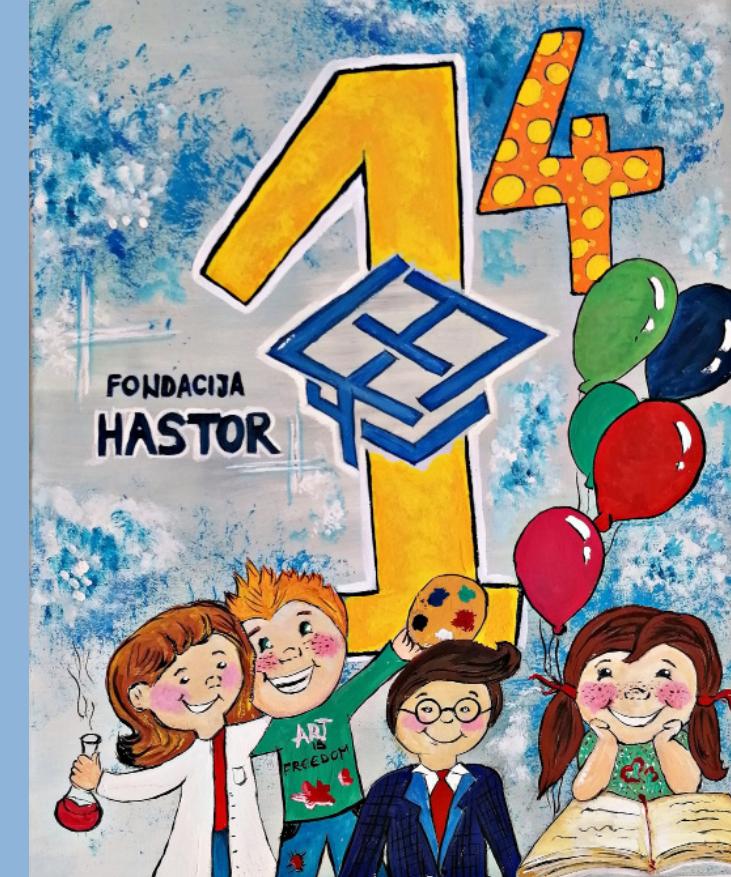
IBRIŠIMOVIĆ EMINA,
O.Š.: "ČELIĆ", ČELIĆ

MUŠIĆ EDIN,
MEDICINSKI
FAKULTET, TUZLA

KAPIĆ ZINAID,
TEHNIČKI FAKULTET, BIHAĆ

DEDIĆ AMRA,
EKONOMSKI FAKULTET,
ZENICA

TIHIĆ ADELA,
SARAJEVO

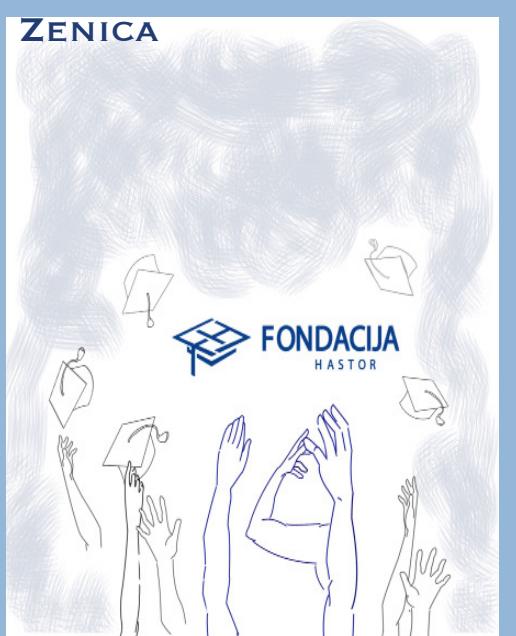
HINDIĆ ALMA,
S.Š.: "JABLJANICA",
JABLJANICA

VOLONTERI OŠ. "EDHEM MULABDIĆ",
Novi TRAVNIK

MUJAKOVIĆ DŽENITA,
EKONOMSKI FAKULTET, ZENICA

KLEPIĆ KENAN,
MEDICINSKA ŠKOLA,
ZENICA

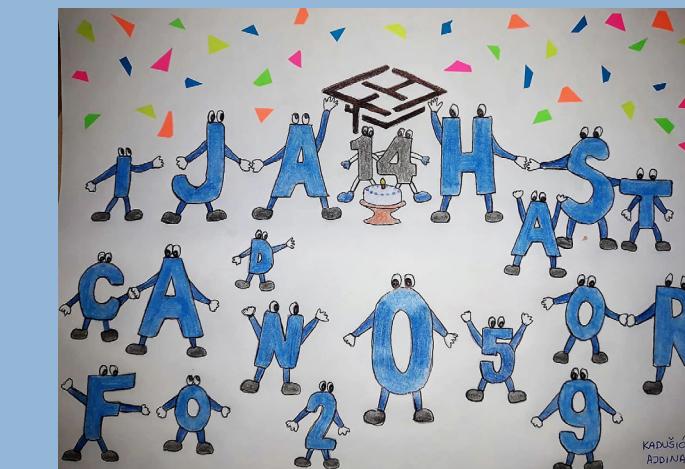
MAČAK AMNA,
EKONOMSKI FAKULTET, ZENICA

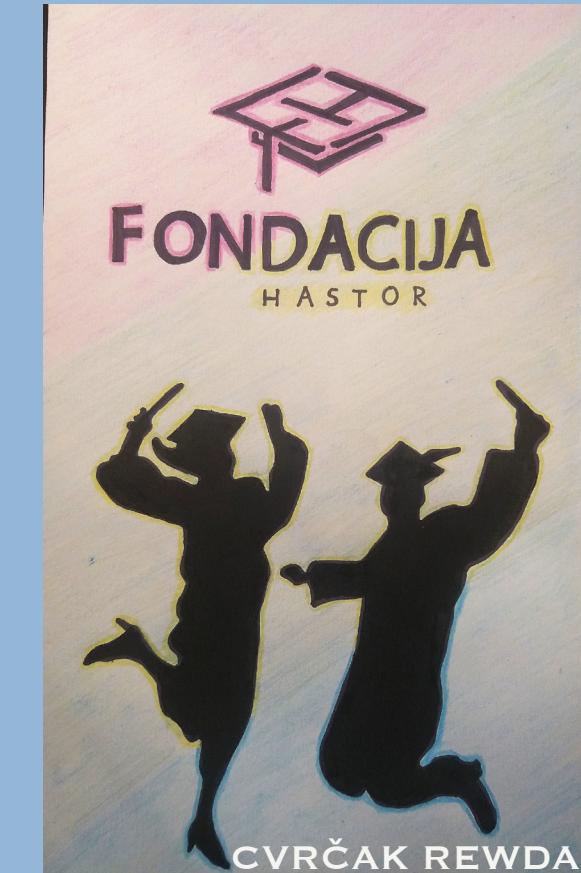
ĐUKIĆ DEJANA,
CENTAR SREDNJIH ŠKOLA IVO ANDRIĆ,
PRNJAVOR

RAMIĆ NERMINA,
EKONOMSKI FAKULTET, TUZLA

KADUŠIĆ AJDINA,
ŠUMARSKI FAKULTET,
SARAJEVO

CVRČAK REWDA,
SREDNJA TEHNIČKA
ŠKOLA, ZAVIDOVICI
MUSTAFIĆ ADNA,
FARMACEUTSKI FAKULTET,
MOSTAR

RAM JE, PO DEFINICIJI, RADNA MEMORIJA RAČUNARA. U BOSNI I HERCEGOVINI, „RADNA MEMORIJA” SU UPRAVO PROAKTIVNI I MARLJIVI MLADI LJUDI KOJI SU SVOJIM DJELOVANJEM PRIMJER DRUŠTVA KOJE NAŠA DRŽAVA TREBA.

KROZ OVU RUBRIKU PREDSTAVIT ĆEMO AKTIVNE MLADE STIPENDISTE FONDACIJE HASTOR, KOJI PORED VOLONTIRANJA, RADE FENOMENALNE STVARI I TAKO PREDSTAVLJAJU FONDACIJU U NAJBOLJEM SVJETLU!

BENJAMIN SELIMOTIĆ dolazi iz Mostara i ove godine završava Koledž ujedinjenog svijeta u Mostaru (UWC Mostar). Stipendista je Fondacije Hastor već dvije godine, a tri godine se bavi aktivizmom, čime se s pravom i ponosi.

Njegova aktivistička priča počinje 2017. godine učešćem na Mostar MUN konferenciji koju organizuje UWC Mostar, a koja je okupljala mlade iz cijelog svijeta da simuliraju rad Ujedinjenih naroda.

„Tada nisam mogao ni sanjati da će ja jednog dana biti taj koji će organizirati takve događaje.“

U posljednje 3 godine bio je dijelom jako velikog broja organizacija: član Budi Muško Kluba u Mostaru, Asocijacije srednjoškolaca u Bosni i Hercegovini (ASuBiH), učesnik Mostarskog ljetnog omladinskog programa (MSYP), Vijeća mladih Grada Mostara, Evropskog parlamenta mladih u Bosni i Hercegovini (EYP BiH). Prisustvovao je jako velikom broju događaja širom Bosne i Hercegovine, ali i regije. Bio je dio prve Simulacije Gradskog vijeća Grada Mostara, organizator više regionalnih sesija EYP BiH, facilitator ljetnih škola u Mostaru, te velikog broja aktivnosti njegove trenutne škole UWC Mostar.

„Svakako smatram da je veliki dio moje ličnosti ustvari izgrađen kroz moj rad s nevladnim organizacijama. Svako ovo iskustvo je jedna priča za sebe, te je svako iskustvo nosilo svoje lekcije. Kako uvažavati i poštovati druge, kako održati govor, kako sam organizirati jedan takav događaj, te kako, ustvari motivirati, mlade ljude da budu dio tog događaja, jer je to ipak ono što svaki ovaj događaj želi – da motivira mlade ljude da budu promjena u svome društvu.“

Kako kaže, jako mu je teško izdvojiti jedan događaj na koji je najponosniji, baš zbog toga što je svaki poseban. Ipak, izdvaja ljetnu školu Bridging Cultures 2018, gdje je kao učenik UWC Mostar imao mogućnost facilitacije događaja. Bridging Cultures 2018 okupio je 35 učesnika iz Hrvatske, Srbije, Albanije, Kosova, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije i Crne Gore.

Cilj projekta bio je okupiti mlade sa Balkana i pokazati koliko toga mladi sa Balkana imaju zajedničkog, a da toga nisu ni svjesni. Projekat je trajao 15 dana, i kroz taj period učesnici su prošli kroz jedno iskustvo koje im je, kako oni kažu, promijenilo život.

„Moramo biti realni i prihvatići činjenicu da je nacionalizam u našoj državi još uvijek prisutan, ali to ne mora i (ja se bar nadam) neće biti tako dugo, upravo zbog mladih ljudi koji su aktivni u svom društvu. Mladi jesu oni koji će promijeniti naše društvo nabolje.“

Benjamin ističe da primijeti da se od doba kada je on postao društveno aktivan kroz djelovanje u

„Priklučite se, budite dio promjene.“

Pripremila: Una Karabeg

svim udruženjima i na događajima sve više mladih počelo priključivati omladinskim organizacijama.

„Shvatili su da od nacionalizma i mržnje nema ništa, da time neće ništa postići, te da samo oni mogu biti promjena koju žele u društvu.“

Za volontiranje u Fondaciji Hastor ističe da je pozitivno djelovalo na njega, te mu dalo mogućnost da podijeli svoju priču i motivira mlade da budu aktivan dio našeg društva. Stipendistima poručuje:

FONDACIJA HASTOR

REDAKCIJA

GRAFIČKI DIZAJN

Bulevar Meše Selimovića 16, Sarajevo
033 774 789
033 774 823
fondacija@hastor.ba

Amina Vatreš
Maida Husnić
Amila Porča
Selma Imamović
Una Karabeg
Nejla Komar

Ana Miljević
Kemil Bekteši

 FONDACIJA
HASTOR